

KĀ IZMANTOT PREZENTĀCIJU "KAS IR DIGITĀLĀ PĒDA?"

Nodarbības tēma: Mana digitālā pēda. Kas to veido? Kā to pasargāt?

Vecumposms: Sākumskolas skolēni 1.- 4.kl.

Nodarbības ilgums: 40 minūtes.

**Drošāka
interneta
diena 2025** Otrdienā
11. februāris
Kopā par labāku internetu

#SID2025

Nepieciešamie resursi: Prezentācija, izdrukāta **darba lapa "Droši! Vai tomēr nē?!"** (ar piemēriem), **drošais un nedrošais attēls sienai**, internets, **tiešsaistes tests** ar 10 jautājumiem - ej.uz/tests_digitala_peda.

Nodarbības gaita:

- 1. slaidis** – 11. februārī 180 valstīs visā pasaulē tiek atzīmēta Drošāka interneta diena, lai mācītu bērniem, kā būt gudriem un drošiem interneta lietotājiem. Arī Latvijā atzīmējam Drošāku interneta dienu, turklāt ne tikai 11.februārī, bet visu februāra mēnesi.
- 2. slaidis** – Kas ir digitālā pēda? Uzdodam skolēniem jautājumu, uzklusām viņu atbildes.
- 3. slaidis** – Digitālā pēda ir informācija, ko mēs atstājam virtuālajā vidē – tiešsaistē, internetā. Skatoties video, spēlējot spēles, meklējot Google vai veicot citas aktivitātes tiešsaistē. Vizuāla, audio un arī rakstiskā informācija. Apzināti vai neapzināti veidota.
- 4. – 9. slaidis** – **Kas veido Tavu digitālo pēdu?**
  - **Ziņu sūtīšana** – kad nosūtām mammai, tētim vai kādam draugam ziņu, bildi, video.
  - **Bilžu un video publicēšana** – kad tu pats, vai kāds cits - vecāki vai draugi, augšupielādē tavus fotoattēlus sociālajos tīklos, tie kļūst par daļu no tavas digitālās pēdas.
  - **Spēļu konti** – Kad veido profilu savā iecienītajā tiešsaistes spēļu platformā (Piemēram, "Minecraft" vai "Roblox") vai ievadi lietotājvārdu, tas paliek internetā kā daļa no tavas digitālās pēdas.
  - **Informācijas meklēšana internetā** – Kad meklējat internetā, piemēram, "kā uzzīmēt kaķi" vai "labākie saldējuma veidi", šī informācija var tikt saglabāta.
  - **Video un filmu skatīšanās** – Kad skaties videoklipus platformās, piemēram, YouTube, tavas izvēles tiek saglabātas un var tikt izmantotas, lai piedāvātu līdzīgu saturu.
- 10. Slaidis** – **Kas veido Tavu digitālo pēdu? VISAS TAVAS DARBĪBAS INTERNETA VIDĒ!**
- 11. Slaidis** – **Vai digitālā pēda ir laba vai slikta? Skolēni min savus variantus.**

Atkarībā no tā, kādas darbības mēs darām, piemēram, pozitīvi piemēri: draudzīgu ziņu nosūtīšana, savas personības radoša parādīšana – tavu zīmējumu publicēšana. Negatīvi piemēri: privātu datu publiskošana, nepatīkami komentāri.
- 12. Slaidis** – **šis slaidis uz ekrāna, kamēr klasē tiek veikta aktivitāte: "Droši! Vai tomēr nē?"**

Noskaidrosim, kuras mūsu darbības atstāj drošas digitālās pēdas un kuras rada risku, nav drošas. Visi bērni pieceļas kājās, lai var brīvi pārvietoties klasē. Klases viena puse tiek nodēvēta par "**drošo**", bet otra – par "**nedrošo**" (pie sienas var pielikt atbilstošos **attēlus**). Aktivitātes vadītājs piedāvā kādam no bērniem izvilkt vienu "**darbības lapiņu**", bērns skaļi nolasa, kas tur rakstīts. Aktivitātes vadītājs aicina visus bērnus nostāties vienā vai otrā klases pusē atbilstoši izlasītajai darbībai. Ja darbība ir nedroša, tad kopīgi pārrunā: Ko varētu darīt citādi, lai nedrošā darbība kļūtu par drošu? Kāds būtu risks, ja veiktu kādu no "nedrošajām" darbībām? Turpina aktivitāti - cits bērns izvēlas nākamo "**darbības lapiņu**". Aktivitātes laikā jāpārbauda vismaz 5-7 darbības, bet ja bērni ir ieinteresēti, tad var izvēlēties vēl kādu no "darbību lapiņām".

- 13. – 19. slaidis – Kā pasargāt savu digitālo pēdu?**
- 14. slaidis – Domā pirms publicē!** – Neievieto savu adresi, telefona numuru vai skolas nosaukumu internetā. Ja publicē attēlu vai video, padomā, vai tie ir piemēroti visiem, kas tos varētu redzēt.
- 15. slaidis – Uztādi privātuma aizsardzību** – Tavam profilam jābūt privātam, kā slēgtai māja – tikai ģimene un draugi drīkst redzēt, ko tu publicē. Kopā ar vecākiem pārbaudi privātuma iestatījumus savā telefonā.
- 16. slaidis – Esi uzmanīgs ar saitēm un spēlēm** – Neatver «dīvainas» saites un ziņojumus. Pirms lejupielādē spēli vai aplikāciju, pārlicinies, ka tā ir droša.
- 17. slaidis – Dalies gudri** – Pirms publicē vai sūti kādam citam drauga bildi, pajautā atļauju!
- 18. slaidis – Runā ar pieaugušajiem** – Ja kaut kas internetā šķiet aizdomīgs vai biedējošs, pasaki mammai, tētim vai skolotājam. Viņi palīdzēs!
- 19. slaidis – Atceries, internets neko neaizmirst!** Vai vēlies, lai šodien ievietoto informāciju vai publicēto fotogrāfiju tiešsaistē redzētu visi pēc 5-10 gadiem? Ja nē, tad labāk to nepublicē. Saturs internetā var palikt mūžīgi.
- 20. slaidis – Tests** – 10 jautājumi par digitālo pēdu. Pildāt visi kopā uz lielā ekrāna, vai katrs atsevišķi viedtālrunī vai planšetē, ja ir pieejams. Tests: ej.uz/tests_digitala_peda
- 21. slaidis – Tu esi tas, ko tu dari! Arī internetā. Tava digitālā pēda atstāj nospiedumus uz visiem laikiem.**
- 22. slaidis** – Paldies par uzmanību!